

Adviseren op NBI

SHE collegetour 2024 | Alex Erlings MFP

Programma

- AFM: Kwaliteit hypotheekadvies
- Persoonlijk advies over life-events
- Leidraad adviseren over risicoverzekeringen
- Verschillen GHF en NBI
- Inzicht, analyse en advies diverse life-events
- Integratie financiële planning en hypotheekadvies
- Advies over vermogensopbouw

**Centraal
Beheer**

Kwaliteit hypotheekadvies

Kwaliteit hypotheekadvies

- Adviseurs moeten bij het oriëntatiegesprek bij meer stilstaan dan de maximale hypotheek
- Oriëntatiefase gebruiken om alvast stil te staan bij onderwerpen die later aan bod komen
- Voldoende informatie uitvragen voor een passend advies over hoogte hypotheek
 - Let daarbij ook op het uitgavenpatroon!!
- Vragenlijsten mogen niet (teveel) sturen of beperken
- Kritisch doorvragen bij antwoorden, zeker bij tegenstrijdigheden
- Voldoende aandacht besteden aan fiscale verleden en juist informeren
- Gevolgen relatiebeëindiging expliciet en klantspecifiek bespreken

Kwaliteit hypotheekadvies

- Duurzaamheid moet meer aandacht krijgen in het advies
- Adviseur moet tot een zelfstandig advies komen (geen doelredeneratie)
- De adviseur is verantwoordelijk voor een persoonlijk, correct, bondig en begrijpelijk adviesrapport
- De adviseur maakt duidelijk wat de klant mag verwachten van de nazorg

**Centraal
Beheer**

Advies over life-events

Advies over life-events

- Maakt het advies écht persoonlijk
- Gaat over wat de klant belangrijk vindt in het leven
- Leer de klant beter kennen
- Kans om de vertrouwenspersoon te worden
- Wettelijk verplicht volgens Wft
 - Artikel 4:23 Wft
 - Leidraad van AFM uit 2010
 - Uitgangspunt is GHF/TRHK

**Centraal
Beheer**

AFM leidraad

AFM leidraad 6 - Adviseren over risicoverzekeringen

- Win informatie in over situatie, wensen en risicobereidheid van de klant
- Inventariseer de bestaande voorzieningen
 - Overheid, werkgever, vermogen, bestaande verzekeringen
- Maak klantspecifieke berekeningen over de inkomensterugval
- Prioriteer de wensen
- Kom tot een advies dat hierbij aansluit
 - *“Vervolgens toetst de adviseur of de lasten op dat moment nog betaalbaar zijn volgens de GHF-norm”*
- Leg alles vast in het dossier

**Centraal
Beheer**

Verschillen GHF en NBI

Uitgangspunten van de GHF/TRHK

- Uitgangspunt is een annuïtaire hypotheek
- De berekeningen zijn gebaseerd op een tweepersoonshuishouden zonder kinderen in een alleenverdienerssituatie
- Onderhoudskosten zijn 1,069%
- Overige eigenaarslasten 0,2248%
- Standaard energielabel E, F of G

Wat gaat er fout?!

- Afwijkende gezinssamenstelling heeft andere lasten
- Geen rekening gehouden met toeslagen
- Niet iedereen leent het maximale bedrag
- Bij een aflossingsvrije lening is een hoger besteedbaar inkomen
- Onderhoud kan aanzienlijk hoger zijn dan 1%
- Energiekosten kunnen sterk afwijken van standaard

**Centraal
Beheer**

Advies life-events

Overlijden

Pensioen

Advies
over
Life-events

Arbeids-
ongeschikt

Werkloos

Overlijden

Advies over overlijden

- Inventariseer gewenst besteedbaar inkomen per klant
- Inventariseer of klanten hetzelfde inkomen behouden
- Houd rekening met bestaande voorzieningen
 - ANW
 - Partnerpensioen
 - Wezenpensioen
 - ANW-hiaat
 - Verzekeringen
 - Vermogen
- Analyseer het inkomenstekort op basis van GHF en NBI
- Geef advies dat aansluit bij de analyse

Voorbeeld advies bij overlijden

Aanvrager 1 (43)

- Inkomen € 80.000,-
- PP: € 24.500,-
- WP: € 3.500,- (18)

Aanvrager 2 (39)

- Inkomen € 30.000,-
- PP: € 9.800,-
- WP: € 2.000,- (21)

Kinderen

- 12 jaar
- 9 jaar

Hypotheek van € 390.000,-

Aflossingsvrij (2,10%)	€ 250.000,-
Annuïtair 25 jr (1,90%)	€ 80.000,-
Annuïtair 30 jr (4,05%)	€ 60.000,-
Bruto maandlast	€ 1.061,-
Netto maandlast	€ 799,-

NBI
€ 6.200,-

Overlijden aanvrager 1

- Totale inkomen bij overlijden € 5.759,- per maand
- Maximale hypotheek op basis van GHF € 313.400,-
- Adviesbedrag ORV op basis van GHF € 76.600,-
 - NBI voor aflossen ORV € 3.300,-
 - NBI na aflossen ORV € 3.600,-
- **Inkomenterugval € 2.600,- per maand!! (42%)**

Advies op basis van NBI

Jaar	Leeftijd	NBI	Gewenst NBI	Tekort
2025	40	€ 3.333	€ 5.000	€ -1.667
2030	45	€ 3.047	€ 5.000	€ -1.953
2031	46	€ 3.045	€ 5.000	€ -1.955
2032	47	€ 3.043	€ 5.000	€ -1.957
2033	48	€ 2.437	€ 5.000	€ -2.563
2038	53	€ 2.255	€ 5.000	€ -2.745
2049	64	€ 2.444	€ 5.000	€ -2.556
2050	65	€ 2.582	€ 5.000	€ -2.418
2052	67	€ 2.563	€ 5.000	€ -2.437
2053	68	€ 2.689	€ 5.000	€ -2.311
2054	69	€ 2.855	€ 5.000	€ -2.145
2055	70	€ 2.974	€ 5.000	€ -2.026
2025	40	€ 3.333	€ 5.000	€ -1.667
Totale tekort over 30 jaar				€ -657.600

Verzekeringsadvies

- Gelijkblijvend tekort
 - Lineair dalende orv
- Stijgend tekort
 - Annuïtair dalende orv
- Toekomstig tekort
 - Gelijkblijvende ORV
 - Bij voorkeur een variabele premie

Overlijden

Pensioen

Advies
over
Life-events

Arbeids-
ongeschikt

Werkloos

Arbeids- ongeschikt

Advies over arbeidsongeschiktheid

- Inventariseer gewenst besteedbaar inkomen bij AO
- Houd rekening met bestaande voorzieningen
 - Loondoorbetaling bij ziekte
 - WIA
 - WIA-hiaatverzekering
 - WIA-excedentverzekering
 - Vermogen
- Analyseer het inkomenstekort op basis van GHF en NBI
 - Bereken meerdere scenario's
- Geef advies dat aansluit bij de analyse

Voorbeeld advies bij arbeidsongeschiktheid

Aanvrager 1 (43)

- Inkomen € 80.000,-
- Géén aanvullende WIA-verzekeringen

Aanvrager 2 (39)

- Inkomen € 30.000,-
- Uitgebreide WIA-hiaatverzekering

Kinderen

- 12 jaar
- 9 jaar

Hypotheek van € 390.000,-

Aflosvrij (2,10%)	€ 250.000,-
Annuïtair 25 jr (1,90%)	€ 80.000,-
Annuïtair 30 jr (4,05%)	€ 60.000,-
Bruto maandlast	€ 1.061,-
Netto maandlast	€ 799,-

NBI
€ 6.200,-

Arbeidsongeschiktheid aanvrager 1 (GHF)

Arbeidsongeschiktheidsscenario	100% AO	50% AO	50% AO
Benutten restverdiencapaciteit		50% werken	geen werk
Restinkomen Aanvrager 1		€ 3.333	
Uitkering IVA Aanvrager 1	€ 4.477		
Uitkering WGA Aanvrager 1		€ 2.089	€ 782
Inkomen Aanvrager 2	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500
Totale inkomen	€ 6.977	€ 7.923	€ 3.282
Uw maximale hypotheek	€ 374.253	€ 441.060	€ 139.345
Uw hypotheeksaldo	€ 390.000	€ 390.000	€ 390.000
Tekort volgens GHF	€ 15.747		€ 253.655
Annuitaire last GHF-tekort	€ 85		€ 1.361

Arbeidsongeschiktheid aanv

Inkomensterugval
€ 425

Arbeidsongeschiktheidsscenario	100% AO	50% AO	50% AO
Besteedbaar inkomen		50% werken	geen werk
Tekort besteedbaar inkomen	€ 15.747		€ 253.655
Annuitaire last (€)	€ 85		€ 1.361

Inkomensterugval
€ 1.617

Inkomensterugval
€ 3.788

Arbeidsongeschiktheidsscenario	100% AO	50% - 50%	50% - 0%
Besteedbaar inkomen	€ 4.583	€ 5.575	€ 2.412
Gewenst besteedbaar inkomen	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
Tekort besteedbaar inkomen	€ 417		€ 2.588

Arbeidsongeschiktheid aanvrager 2 (GHF)

Arbeidsongeschiktheidsscenario	100% AO	50% AO	50% AO
Benutten restverdiencapaciteit		50% werken	geen werk
Restinkomen Aanvrager 2		€ 1.250	
WGA-hiaat verzekering			€ 1.535
Uitkering IVA Aanvrager 2	€ 1.875		
Uitkering WGA Aanvrager 2		€ 875	€ 782
Inkomen Aanvrager 1	€ 6.667	€ 6.667	€ 6.667
Totale inkomen	€ 8.542	€ 8.792	€ 8.984
Uw maximale hypotheek	€ 490.105	€ 505.543	€ 523.802
Uw hypotheeksaldo	€ 390.000	€ 390.000	€ 390.000

Geen tekort

Arbeidsongeschiktheid aanvrager 1 (NBI)

Arbeidsongeschiktheidsscenario	100% AO	50% - 50%	50% - 0%
Besteedbaar inkomen	€ 5.208	€ 5.537	€ 5.078
Gewenst besteedbaar inkomen	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000

Inkomensterugval
€ 992

Geen tekort

Inkomensterugval
€ 663

Inkomensterugval
€ 1.122

Verzekeringsadvies

- Indien WGA-hiaatverzekering
 - Woonlastenverzekering
- Geen WGA-verzekeringen
 - Inkomensverzekering
 - Eventueel aangevuld met woonlastenverzekering
- Let op! Inkomensverzekering meestal o.b.v. gangbare arbeid
- Vermogen in te zetten voor wachttijd/eigen risico

Overlijden

Pensioen

Advies
over
Life-events

Arbeids-
ongeschikt

Werkloos

Werkloos

Advies over werkloosheid

- Inventariseer gewenst besteedbaar inkomen bij WW
- Houd rekening met bestaande voorzieningen
 - WW-uitkering
 - SPAWW-uitkering
 - Vermogen
- Analyseer het inkomenstekort op basis van GHF en NBI
- Geef advies dat aansluit bij de analyse
 - Bepaal voor jezelf duidelijke adviescriteria!!

Werkloosheid aanvrager 1 (GHF)

	WW-uitkering 13 maanden	Na uitkering
WW-Uitkering Aanvrager 1	€ 4.178	
Inkomen Aanvrager 2	€ 2.500	€ 2.500
Uw totaal inkomen	€ 6.678	€ 2.500

Uw maximale hypotheek	€ 375.655
Uw hypotheeksaldo	€ 390.000
Tekort volgens GHF	€ 12.272
Annuitaire last GHF-tekort	€ 66

Werkloosheid aanvrager 1 (NBI)

Jaar	Lft	Lft	NBI	Gewenst NBI	Tekort
2025	44	40	€ 4.428	€ 5.000	€ -572
2026	45	41	€ 2.034	€ 5.000	€ -2.967
2027	46	42	€ 1.705	€ 5.000	€ -3.295
2030	49	45	€ 1.572	€ 5.000	€ -3.428

- Benodigde financiële buffer jaar 1: € 6.864
- Benodigde financiële buffer jaar 2: € 35.604,-
- Gemiddeld tekort over periode van 2 jaar: € 1.769,- per maand

Verzekeringsadvies

- WW ander type risico dan overlijden en arbeidsongeschiktheid
 - Meestal kortdurend in plaats van langdurend
- Financiële buffer of bezuinigen vaak beste oplossing
- Indien geen financiële buffer of bezuinigen niet mogelijk dan verzekeren
- Woonlastenverzekering voor 12 of 24 maanden

Overlijden

Pensioen

Advies
over
Life-events

Arbeids-
ongeschikt

Werkloos

Pensioen

Advies over pensioen

- Inventariseer gewenst besteedbaar inkomen bij pensioneren
- Houd rekening met bestaande voorzieningen
 - Ouderdomspensioen
 - Vermogen (box 1 en box 3)
 - Erfenis
- Analyseer het inkomenstekort op basis van GHF en NBI
- Geef advies dat aansluit bij de analyse

Voorbeeld advies bij pensioen

Aanvrager 1 (43)

- Inkomen € 80.000,-
- OP: € 26.500,-

Aanvrager 2 (39)

- Inkomen € 30.000,-
- OP: € 13.000,-

Kinderen

- 12 jaar
- 9 jaar

Hypotheek van € 390.000,-

Aflosvrij (2,10%)	€ 250.000,-
Annuïtair 25 jr (1,90%)	€ 80.000,-
Annuïtair 30 jr (4,05%)	€ 60.000,-
Bruto maandlast	€ 1.061,-
Netto maandlast	€ 799,-

NBI
€ 6.200,-

Analyse pensioensituatie GHF-norm

Onderwerp	Bedrag
AOW Aanvrager 1	€ 1.102
Werkgeverspensioen Aanvrager 1	€ 2.208
AOW Aanvrager 2	€ 1.102
Werkgeverspensioen Aanvrager 2	€ 1.083
Totale inkomen	€ 5.496
Inkomensverlies	€ 3.671
Maximale hypotheek volgens GHF-norm	€ 276.414
Uw hypotheeksaldo	€ 254.708

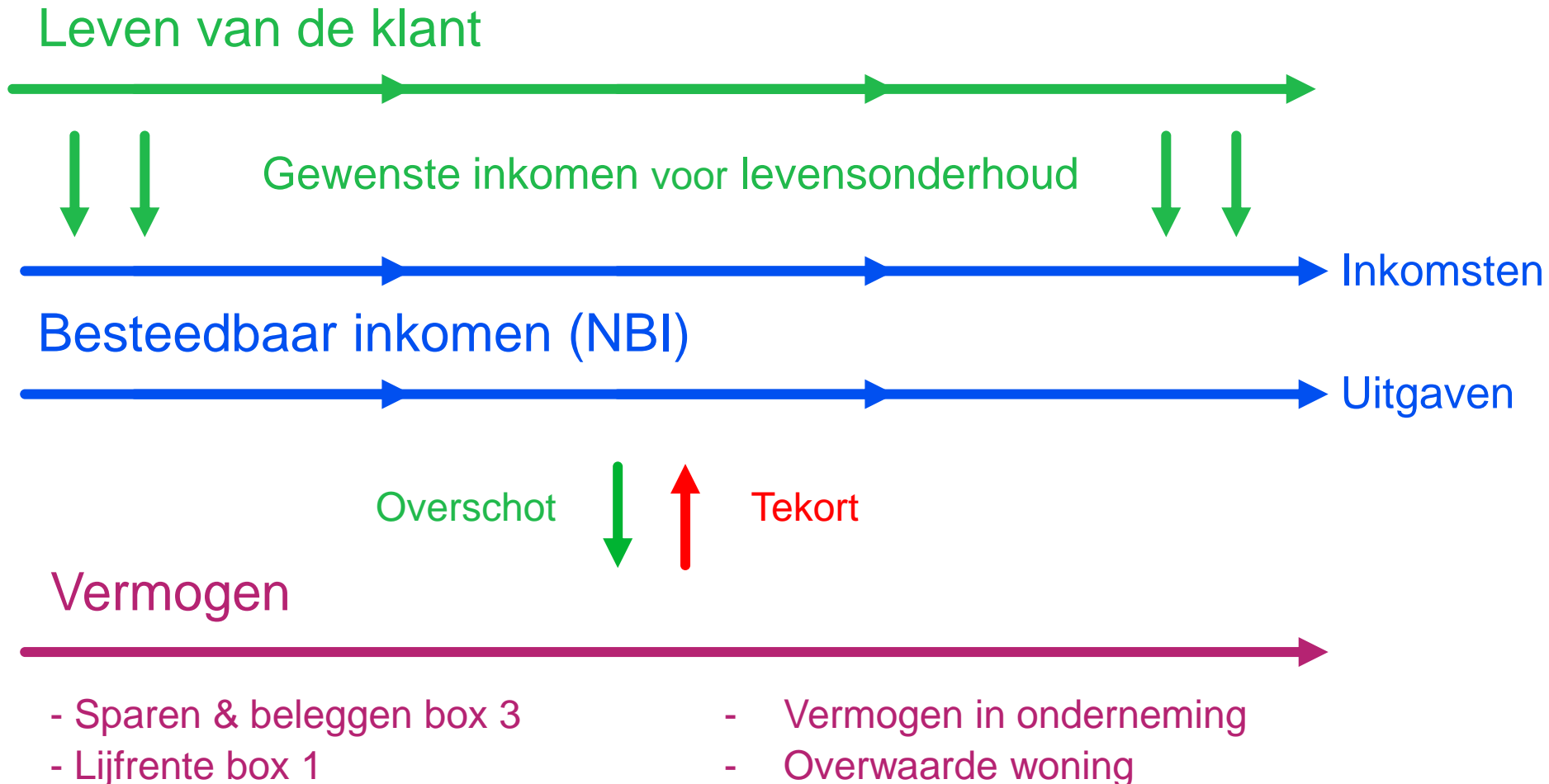
Analyse pensioensituatie NBI

Jaar	Lft	Lft	NBI	Gewenst NBI	Tekort	Bijzonderheden
2049	68	64	€ 3.735	€ 6.200	€ -2.465	Einde looptijd leningdeel 2
2050	69	65	€ 3.873	€ 6.200	€ -2.327	
2052	71	67	€ 3.695	€ 6.200	€ -2.505	Aanvrager 2 met pensioen
2053	72	68	€ 3.639	€ 6.200	€ -2.561	
2054	73	69	€ 3.805	€ 6.200	€ -2.395	Einde looptijd leningdeel 3
2055	74	70	€ 3.924	€ 6.200	€ -2.276	
Totale tekort tot 85-jarige leeftijd					€ 400.300	

Advies pensioensituatie

- Pensioen gaat over besteedbaar inkomen!
 - Realiseren van inkomen (opbouwen van vermogen)
 - Verlagen van lasten (afbouwen schulden)
- Mogelijkheden voor verbeteren pensioensituatie
 - Aflossen van schulden
 - Vermogensopbouw box 1
 - Vermogensopbouw box 3
 - Schenking of erfenis

Basis financieel plan

Advies over
vermogensopbouw

Vermogensadvies

- Zonder vermogensadvies géén goed financieel advies
- Vermogen is hét planningsinstrument voor de financiële huishouding van de klant
 - Onderscheid tussen direct en niet direct beschikbaar vermogen
- Vermogen is breder dan sparen en beleggen in box 3
- Goede vermogensbegeleiding zorgt voor binding met je klant
- Maak een weloverwogen keuze tussen de verschillende soorten dienstverlening:
 - Vermogensbeheer
 - Vermogensadvies (nationaal regime)
 - Vermogensbegeleiding (samenwerking vermogensbeheerder)

Voorbeeld vergoeding bij eenmalige inleg

- Eenmalige inleg box 3 € 50.000,-
- Netto rendement 4% per jaar
- Vergoeding 0,5% per jaar
- Beleggingsperiode 10 jaar
- Totale vermogen na 10 jaar bedraagt € 74.012,-
- Totale vergoeding in 10 jaar € 3.061,-
 - Gemiddeld € 306,- per jaar

Voorbeeld vergoeding overdracht lijfrente

- Fiscale overdracht lijfrente € 45.000,-
- Leeftijd 54 jaar
- Opbouwperiode 13 jaar
- Uitkeringsperiode 10 jaar
- Netto rendement: opbouw 4% en afbouw 2,5%
- Adviesvergoeding 0,5% per jaar
- Totaal ontvangen vermogen door klant € 84.760,-
- Totale vergoeding over hele periode € 5.788,-
 - Gemiddeld € 251,- per jaar

Voorbeeld vergoeding opbouw lijfrente

- Ondernemer van 45 jaar
- Periodieke inleg € 500,- per maand tot AOW-leeftijd
- Uitkeringsperiode 15 jaar
- Netto rendement: opbouw 4% en afbouw 2,5%
- Vergoeding 0,5% per jaar
- Totaal ingelegd vermogen € 132.000,-
- Totaal ontvangen vermogen € 294.362,-
- Totale vergoeding over hele periode € 20.149,-
 - Gemiddeld € 544,- per jaar

**Bedankt voor
uw aandacht.**